"הַשַׁרְח הַחַלַבִּי" לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר ויקרא

פרשת צו



המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005

כב עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ׃ אוֹ־מָצָא
אֲבֵדָה וְכִחֶשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־
שָׁקֶר עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־
יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטֹא בָהֵנָּה׃
כג וְהָיָה כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב
אֶת־הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת־
הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת־
הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ
מפטיר כד אֶת־הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא׃ אוֹ
מִכֹּל אֲשֶׁר־יִשָּׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר
וְשִׁלַּם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשִׁתָיו
יֹסֵף עָלָיו לַאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ
כה בְּיוֹם אַשְׁמָתוֹ׃ וְאֶת־אֲשָׁמוֹ
יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־
הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־
כו הַכֹּהֵן׃ וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי
יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אַחַת מִכֹּל
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה בָהּ׃

צו
ו א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
ב צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר
זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה
עַל מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ
ג תּוּקַד בּוֹ׃ וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד
וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ
וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל
הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ
*ד וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וּפָשַׁט
אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים
אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם
ה טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ
עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
ו חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד
תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃
*ז וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה
הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי
ח יְהוָה אֶל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים
מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה
וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר
עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ
רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה׃
ט וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן
וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם
קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד
י יֹאכְלוּהָ׃ לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ
חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃
יא כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה
חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי
יְהוָה כֹּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם
יִקְדָּשׁ׃

שני יב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ ס
יג זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח
אֹתוֹ עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת
מִנְחָה תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר
יד וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב׃ עַל־מַחֲבַת
בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מֻרְבֶּכֶת תְּבִיאֶנָּה
תֻּפִינֵי מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב
טו רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַכֹּהֵן
הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה
אֹתָהּ חָק־עוֹלָם לַיהוָה כָּלִיל
טז תָּקְטָר׃ וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל
תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל׃

יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
יח דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר
זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט
הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ
יט קָדָשִׁים הִוא׃ הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא
אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ
כ תֵּאָכֵל בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃ כֹּל
אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ
וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד
אֲשֶׁר יִזֶּה עָלֶיהָ תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם
כא קָדֹשׁ׃ וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר
תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־בִּכְלִי
נְחֹשֶׁת בֻּשָּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף
כב בַּמָּיִם׃ כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכַל
כג אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ וְכָל־
חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל־
אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא
תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃
נ

רפיקו: 22. **או** וגׄיד צׄייעה וינכור פיהא ויחליף על באטיל עלא ואחדיה מן גׄמיע אלדי יצנע אלאנסאן ליכׄטא פיהון: 23. **והיה** – ויכון אין יכׄטא ויאתם וירגׄיע אלא אלבלצא אלדי בלץ או אלא אלצׄילים אלדי צׄלם או אלא אלוכאליה אלדי וכאל מעו או אלא אלצׄייעה אלדי ויגׄיד: 24. **או** מן גׄמיע אלדי יחליף עליה לל באטיל ויווּפי אלו פי רסמאלו וכׄימסו יזיד עליה לאלדי הוא לו יגׄעלו פי יום אתאמו: 25. **ואת** – ואלא אתמו יגׄיב קדאם אללה כיביש כאמיל מן אלגנאם פי תמאנו לל אתם אלא אלכׄאדים: 26. **וכפר** – ויגפיר עליה אלכׄאדים קדאם אללה וינסיפיח לו עלא ואחדיה מן גׄמיע אלדי יצנע ליאתם פיהא:

ו

צו 1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאילא: 2. **צו** – וואצי אלא אהרון ואלא בנינו קאיילא האדי שריעית סעידיה היא סעידיה עלא מוקדיה עלא אלמדבח טול אלליל חיתא אלציביח ונאר אלמדבח תווקיד פי: 3. **ולבש** – וילביס אלכׄאדים קאמיץ עלא קאדו ושרוויל כיתאן ילביס עלא לחמו וירפע אלא אלסווּפיה אלדי תחריק אלנאר אלא אלסעידיה עלא אלמדבח ויגׄעלו ליזיק אלמדבח: 4. **ופשט** – וישלח אלא אתייאבו וילביס אתייב אכׄראניין ויכׄריגׄ אלא אלסווּפיה אל מן ברא ללמחט אלא מכאן דיכׄי: 5. **והאש** – ונאר [עלא] אלמדבח תווקיד פי לם תנטיפי וישעיל עליהא אלכׄאדים חטב פיל ציביח פיל ציביח ויציף עליהא אלסעידיה ויבכׄיר עליהא שחם אלאסלאיים: 6. **אש** – נאר דאימן תווקיד עלא אלמדבח לם תנטיפי: 7. **וזאת** – והאדי שריעית אלהדייה קאריב ליהא בנין אהרון קדאם אללה אלא קדאם אלמדבח: 8. **והרים** – וירפע מינו פי חפינתו מן צמיד להדייה ומן זיתהא ואלא גׄמיע לבאניה אלדי עלא אלהדייה ויבכׄיר אלמדבח ינקיביל בירצׄה בכׄורהא קדאם אללה: 9. **והנתרת** – ואל ביפצׄל מינהא יאכלו אהרון ובנינו פטיר תתאכל פי מכאן מקדאס פי חוש כׄימית מיעאד יאכלוהא: 10. **לא** – לם תנכׄיביז כׄאמיר קסמהון עטית ליהא מן קוראביני כׄאץ אלאקדאס היא כיל דכוויה וכיל אתם: 11. **כל** – גׄמיע דכר פי בנין אהרון יאכילהא ריסים דהר לאגׄיילכון מן קורבין אללה גׄמיע אלדי ינדק פיהון יתקדס:

12. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 13. **זה** – האדא קרבן אהרון ובנינו אלדי יקרבו קדאם אללה פי יום מסח אלו עישיר אלכיליה צמיד הדייה דאיימא ניציפהא פיל ציביח וניציפהא פיל עישא: 14. **על** צגׄ פיל זית תנציניע מלתותיה תגׄיבהא מכׄבוזיה הדיית פתאפית תקריב ינקיביל בירצׄה קדאם אללה: 15. **והכהן** – ואלכׄאדים אלממסוח עווצׄו מן בנינו יצנע ליהא ריסים דהר קדאם אללה כׄאליץ תתבכׄר: 16. **וכל** – וגׄמיע הדיית כׄאדים כׄאליץ תכון לם תתאכל:

17. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 18. **דבר** – כאלים אלא אהרון ואלא בנינו קאיילא האדי שריעית דכוויה פי מכאן אלדי תנדיביח אלסעידיה תנדיביח אלדכוויה קדאם אללה כׄאץ אלאקדאס היא: 19. **הכהן** – אלכׄאדים אלמדאכי ליהא יאכילהא פי מכאן מקדאס תתאכל פי חוש כׄימית מיעאד: 20. **כל** – גׄמיע אלדי ינדק פי לחמהא יתקדס ואלדי יריש מן דמה עלא אלתוב אלדי יריש עליהא תנכׄיסיל פי מכאן מקדאס: 21. **וכלי** – ואוואני פיכׄאר אלדי תנטיביך פי ינכׄיסיר ואנכאן פי אוואני נחאס אנטבכׄית וינשיטיף ויתקייע פיל מא: 22. **כל** – גׄמיע דכר פיל כׄידאם יאכול ליהא כׄאץ אלאקדאס היא: 23. **וכל** – וגׄמיע דכוויה אלדי ינגׄב מן דמהא אלא כׄימית מיעאד ליגפיר פיל קדוס לם תתאכל פיל נאר תחתיריק:

של רס״ג. **גד**: פי תסלים יד – במסירת יד, בתשלום יד. **בגזל** – בלם = **בגד**: בלץ, וכן בפסוק 23. 24. **בראשו** – בקרן שלו, וכן **בגד**, כפירוש רש״י: הוא הקרן, ראש הממון. וכן רד״ק: קרן הדבר יקרא ראש, כי הוא ראש הדבר ותחלתו, ואחר כן בא עליו הרוח. על ״ראש״ ו״קרן״ בלשונות השונות, ראה בפירוט קוטשר 1965, עמ׳ 102–103.

ו

3. **מדו בד** – כתונת לפי מידתו. תרגם קמיץ כתרגום רס״ג: קמיצא, בניגוד לתרגומים אחרים. **כ**: כתונייה כיתן – כתונת פשתה. **גד**: תוב כיתאן – בגד פשתן, כת״א (לבושין דבוץ). על ״כתונייה״ ועל ״קמיץ״, ראה בפירוט אבישור 1989, עמ׳ 140–142. 4. **למחנה** – וכן **כ**. **ד**: לל עסכאר, כתרגום רס״ג: אלעסכר. 14. **מרבכת** – בלולה, וכן **כ**. **גד**: מסלוקא – שלוקה, כפירוש רש״י: חלוטה ברותחין כל צרכה. **תפיני** – אפויה, וכן **בגד**, כפירוש רש״י: אפויה אפיות הרבה. אחר חליטתה אופה בתנור, וחוזר ומטגנה במחבת. על המילה ״תופינים״ בעברית, בערבית ובארמית, ראה אלוני 1992, עמ׳ 151–157. 15. **כליל** – וכן **כ**. **ד**: כולהא. **ג**: גׄומלותהא או כולהא. 21. **ומרק ושטף** – **ד** בסדר הפוך של הפעלים: ויתקייע וינשיטיף. **כ**: וינגׄילי וינשיטיף. **ג**: ומרק – וינגׄילי או יתקייע, ושטף – וינשיטיף.

ז א וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ
ב קָדָשִׁים הוּא: בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ
אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק
ג עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֵת כָּל־
חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֵת הָאַלְיָה
וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־
ד הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־
הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־
הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה:
ה וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה
ו אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הוּא: כָּל־
זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם
קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
ז הוּא: כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם תּוֹרָה
אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ
ח לוֹ יִהְיֶה: וְהַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֶת־
עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר
ט הִקְרִיב לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה: וְכָל־
מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־
נַעֲשָׂה בַמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת
לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִהְיֶה:
י וְכָל־מִנְחָה בְלוּלָה־בַשֶּׁמֶן
וַחֲרֵבָה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה
אִישׁ כְּאָחִיו:

שלישי
יא וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים
יב אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה: אִם עַל־
תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב | עַל־
זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת
יג חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן: עַל־חַלֹּת
לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־
יד זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו: וְהִקְרִיב
מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן תְּרוּמָה
לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־דַּם
טו הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה: וּבְשַׂר זֶבַח
תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל
טז לֹא־יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר: וְאִם־
נֶדֶר | אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ
בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל
וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל:
יז וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזָּבַח בַּיּוֹם
יח הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם
הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח
שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא
יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב
לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת
יט מִמֶּנּוּ עֲוֺנָהּ תִּשָּׂא: וְהַבָּשָׂר
אֲשֶׁר־יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל
בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר
כ יֹאכַל בָּשָׂר: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־
תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים
אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
כא וְנֶפֶשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל־טָמֵא
בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ | בִּבְהֵמָה
טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ טָמֵא
וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים
אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
*
כב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
כג דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא
כד תֹאכֵלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב
טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה
כה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ: כִּי כָּל־אֹכֵל
חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב
מִמֶּנָּה אִשֶּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ:
כו וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף וְלַבְּהֵמָה:
כז כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
**
כח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
כט דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו
לַיהוָה יָבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
ל מִזֶּבַח שְׁלָמָיו: יָדָיו תְּבִיאֶינָה
אֵת אִשֵּׁי יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב
עַל־הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֵת הֶחָזֶה
לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
לא וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַחֵלֶב
הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן
לב וּלְבָנָיו: וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ
תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם:

* בספרי אשכנז וספרד אין פרשה
** בספרי תימן אין פרשה

ז

1. **וזאת** – והאדי שריעית אלאתם כ̇אץ אלאקדס הוא: 2. **במקום** – פי מכאן אלדי ידבחו אלא סעידיה ידבחו אלא אלאתם ואלא דמו יריש עלא אלמדבאח מסתדיר: 3. **ואת** – ואלא ג̇מיע שחמו יקריב מינו אלא לייה ואלא אלשחם אלמגאטי אלא אלג̇וף: 4. **ואת** – ואלא כלוותין ואלא אלשחם אלדי עליהון אלדי עלא ליכ̇וציר ואלא זאייד עלא אלכ̇יביד עלא אלכ̇יליה יזווילהא: 5. **והקטיר** – ויבכ̇יר ליהון אלכ̇אדים לל מדבח קורבן קדאם אללה אתאם הוא: 6. **כל** – ג̇מיע דכר פיל כ̇ידאם יאכלו פי מכאן מקדאס יתאכל כ̇אץ אלאקדאס הוא: 7. **כחטאת** – כל דכוויה כ̇יל אתאם שריעא וחדיה ליהון אלכ̇אדים אלדי יג̇פיר פי לו יכון: 8. **והכהן** – ואלכ̇אדים אלמקריב אלא סעידית רג̇ול ג̇יליד סעידיה אלדי קראב לל כ̇אדים לו יכון: 9. **וכל** – וג̇מיע הדיה אלדי תנכ̇יביז פיל תנור וג̇מיע נצנעית פיל מקליה ועלא צג̇ לל כ̇אדים אלמקריב ליהא לו תכון: 10. **וכל** – וג̇מיע הדייה מבסוסיה פיל זית ונשפיה לג̇מיע בנין אהרון תכון רג̇ול כי אכ̇ו:

11. **וזאת** – והאדי שריעית דבח אלאסלאיים אלדי יקריב קדאם אללה: 12. **אם** – אנכאן עלא אלשכראן יקרבו ויקריב עלא דבח שכראן בראזיק פטיר מבסוסאת פיל זית ורקאייק פטיר ממסוחין פיל זית וסמיד מלתותיה בראזיק מלתותאת פיל זית: 13. **על** – עלא בראזיק טועאם כ̇אמיר יקריב קרבנו עלא דבח שכראן אסלאיימו: 14. **והקריב** – ויקריב מינו ואחיד מן ג̇מיע קרבן רפעא קדאם אללה לל כ̇אדים אלביריש אלא דם אלאסלאיים לו יכון: 15. **ובשר** – ולחם דבח שכראן אסלאיימו פי יום קרבנו יתאכל לם יכ̇אלי מינו חיתא ציביח: 16. **ואם** – ואנכאן נידיר או צכ̇ייה דבח קרבנו פי יום תקריבו אלא דבחו יתאכל ומן תאני יום ואל ביפצ̇ל מינו יתאכל: 17. **והנותר** – ואל ביפצ̇ל מן לחם אלדבח פי יום אלתאלית פיל נאר יחתיריק: 18. **ואם** – ואנכאן תכול יתאכל מן לחם דבח אסלאיימו פי יום אלתאלית לם ירתיצ̇י אלמקריב אלו לם ינחיסיב לו מכ̇יס יכון ואלנפס אל איבתיתאכל מינו דנבא תקבל: 19. **והבשר** – ואללחם אלדי ינדק פי ג̇מיע ניג̇יס לם יתאכל פיל נאר יחתיריק ואללחם ג̇מיע דיכ̇י יאכול לחם: 20. **והנפש** – ואלנפס אלדי תאכול לחם מן דבח אלאסלאיים אלדי קדאם אללה ונג̇סתו עליה ותנקיטיע דאליך אלנפס מן קומהא: 21. **ונפש** – ונפס אין תנדק פי ג̇מיע ניג̇יס פי נג̇סית אנסאן או פי בהימיה נג̇סיה או פי ג̇מיע ריג̇יס ניג̇יס ויאכול מן לחם דבח אלאסלאיים אלדי קדאם אללה ותנקיטיע דאליך נפס מן קומהא: 22. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 23. **דבר** – כאלים אלא בנין ישראיל קאיילא ג̇מיע שחם תור וכ̇רוף ומאעיז לם תאכלו: 24. **וחלב** – ושחם לאשיה ושחם פטיסיה ינציניע לג̇מיע סנעא ואכל לם תאכלו: 25. **כי** – אין ג̇מיע אכ̇יל שחם מן ליבהימיה אלדי יקריב מינא קורבן קדאם אללה ותנקיטיע נפס אלאכליה מן קומהא: 26. **וכל** – וג̇מיע דם לם תאכלו פי ג̇מיע מג̇ליסכון לל טיר ולל בהימיה: 27. **כל** – ג̇מיע נפס אלדי תאכול ג̇מיע דם ותנקיטיע דאליך נפס מן קומהא: 28. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 29. **דבר** – כאלים אלא בנין ישראיל קאילא אלמקריב אלא דבח אסליימו קדאם אללה יג̇יב אלא קרבנו קדאם אללה מן דבח אסליימו: 30. **ידיו** – ידיה תג̇יבהא אלא קורבין אללה אלא שחם עלא אלזור יג̇יבו אלא אלזור ליחריך אלו תחריכה קדאם אללה: 31. **והקטיר** – ויבכ̇יר אלכ̇אדים אלא אלשחם אלמדבח ויכון אלזור לאהרון ולבנינו: 32. **ואת** – ואלא סאק

ז

11. **זבח השלמים** – דבח אלאסלאיים, בדומה לרס"ג: ד̇בח אלסלאמה.
12. **תודה** – וכן גד, כתרגום רס"ג, שתרגם "שכר" (תודה). **כ:** איסתקרר – הודאה, כפירוש רש"י: אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו.

וכן בהמשך. 18. **פגול** – מבוזה, בזוי, ככל הנראה כתרגום רס"ג באחת הנוסחאות: כאלכ̇אים. **כ:** ריג̇ים, כתרגום שקץ. **ג:** מעדם – אבוד.ד: כיריה – שנוא, בזוי. 21. **שקץ** – **כד:** דביב – זוחל. 24. **טרפה** –

לג הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים
וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ
לד תִהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה: כִּי
אֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת | שׁוֹק
הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתֵּן
אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו
לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
לה זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת
בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הִקְרִיב
לו אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה: אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ
אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת
לז עוֹלָם לְדֹרֹתָם: זֹאת הַתּוֹרָה
לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת
וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח
לח הַשְּׁלָמִים: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי בְּיוֹם צַוֹּתוֹ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־
קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי:

רביעי ח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ס
ב קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ
וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְאֵת | פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי
ג הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת: וְאֵת
כָּל־הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח
ד אֹהֶל מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה
ה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת:
ו וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
ז בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם: וַיִּתֵּן
עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־
הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד
וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד
ח וַיֶּאְפֹּד לוֹ בּוֹ: וַיָּשֶׂם עָלָיו אֶת־
הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־
ט הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים: וַיָּשֶׂם
אֶת־הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם
עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פָּנָיו אֵת
צִיץ הַזָּהָב נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר
י צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־
יא אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּז
מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים
וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ
יב לְקַדְּשָׁם: וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה
עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ
יג לְקַדְּשׁוֹ: וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי
אַהֲרֹן וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר
אֹתָם אַבְנֵט וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם
מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
חמישי יד מֹשֶׁה: וַיַּגֵּשׁ אֵת פַּר הַחַטָּאת
וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
טו עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת: וַיִּשְׁחָט
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּתֵּן עַל־
קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ
וַיְחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ
טז וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו: וַיִּקַּח
אֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב
וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וַיַּקְטֵר
יז מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת־הַפָּר
וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־בְּשָׂרוֹ וְאֶת־
פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
יח וַיַּקְרֵב אֵת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
יט רֹאשׁ הָאָיִל: וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק
מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ
כ סָבִיב: וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח לִנְתָחָיו
וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־
כא הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפָּדֶר: וְאֶת־
הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעַיִם רָחַץ
בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־
הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא
לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
שישי כב וַיַּקְרֵב אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל
הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו
אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל:
כג וַיִּשְׁחָט | וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן
עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן

אלימין תעטו רפעא לל כֿאדים מן דבח אסליימכון: 33. **המקריב** – אלמקריב אלא דם אלאסלאיים ואלא אלשחם מן בנין אהרון לו תכון סאק אלימין ליל גֿיזו: 34. **כי** – אין אלא זור תחריכה ואלא סאק אלרפעא אכֿדת מן ענד בנין ישראיל מן אדבייח אסליימהון וגֿעלת ליהון לאהרון אלכֿאדים ולבנינו לריסים דהר מן ענד בנין ישראיל: 35. **זאת** – האדי מסחית אהרון ומסחית בנינו מן קורבין אללה פי יום קרב ליהון ליל כֿאדים קדם אללה: 36. **אשר** – אלדי וצא אללה ליעטי ליהון פי יום מסחו ליהון מן ענד בנין ישראיל רסמית דהר לאגֿיילהון: 37. **זאת** – האדי אלשריעא לסעידיה ליל הדייה ולל דכוויה ולל אתם ולל תכמיל ולדבח אלאסלאיים: 38. **אשר** – אלדי וצא {ליהון} אללה אלא מוסה פי גֿבל סיני פי יום וצא אלא בנין ישראיל ליקריב אלא קרבנהון קדאם אללה פי בר סיני:

ח

1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **קח** – כֿוד אלא אהרון ואלא בנינו מעו ואלא אלאתייאב ואלא זת אלמסחה ואלא ראתו דכוויה ואלא תנין ליכבוש ואלא טבק אלפטיר: 3. **ואת** – ואלא גֿמיע גֿומעה גֿאוויק אלא באב כֿימית מיעאד: 4. **ויעש** – וציניע מוסה כאלדי וצא אללה אלו ותגֿאווקית אלגֿומעה אלא באב כֿימית מיעאד: 5. **ויאמר** – וקאל מוסה אלא גֿומעה האדא אלכאלם אלדי ווצא אללה ליתצנעו: 6. **ויקרב** – וקרב מוסה אלא אהרון ואלא בנינו וכֿצל ליהון פיל מא: 7. **ויתן** – וגֿעל עליה אלא ליכתונייה וזנאר אלו פיל זינאר ולבס אלו אלא אלקפטאן וגֿעל עליה אלא אלפאדניה וזנאר אלו פי זגֿיף אלפאדניה ושאד לו פי: 8. **וישם** – וגֿעל עליה אלא אלסדרא אלא אלאנוואר ואלא אלאכמאל: 9. **וישם** – וגֿעל אלא ליעמאמיה עלא ראסו וגֿעל עלא ליעמאמיה אלא קבאל וגֿהו אלא שך אלדהב תאגֿ אלקדוס כאלדי ווצא אללה אלא מוסה: 10. **ויקח** – ואכֿד מוסה אלא זת אלמסחה ומסח אלא אלמסכאן ואלא גֿמיע אלדי פי וקדס ליהון: 11. **ויז** – וראש מינו עלא אלמדבח סבע מראת ומסח אלא אלמדבח ואלא גֿמיע אוואני ואלא אלחוט ואלא מרכזו ליקדיסהון: 12. **ויצק** – וסכב מן זת אלמסחה עלא ראס אהרון ומסח אלו ליקדסו: 13. **ויקרב** – וקרב מוסה אלא בנין אהרון ולבסהון כתונייאת וזנאר ליהון {פיל} זינאר ורבאט ליהון עראקי כאלדי ווצא אללה אלא מוסה: 14. **ויגש** – וקדם אלא ראתו דכוויה וסנד אהרון ובנינו אלא ידיהון עלא ראס ראתו דכוויה: 15. **וישחט** – ודבח ואכֿד מוסה אלא אלדם וגֿעל עלא קראני אלמדבח מסתדיר פי איצביעתו ודכא אלא אלמדבח ואלא אלדם סכב אלא אסאס אלמדבח וקדסו ליגפיר עליה: 16. **ויקח** – ואכֿד אלא גֿמיע אלשחם אלדי עלא גֿוף ואלא זאיד אלכיביד ואלא כלוותין ואלא שחמהון ובכֿר מוסה אלמדבח: 17. **ואת** – ואלא אלראתו ואלא גֿילדו ואלא לחמו ואלא זבלו חרק פיל נאר מן ברא לימחאט כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 18. **ויקרב** – וקרב אלא כיביש סעידיה וסנדו אהרון ובנינו אלא ידיהון עלא ראס אלכיביש: 19. **וישחט** – ודבח וראש מוסה אלא אלדם עלא אלמדבח מסתדיר: 20. **ואת** – ואלא אלכיביש שקף לשיקאפו ובכֿר מוסה אלא אלראס ואלא אלשיקאף ואלא אלשחם: 21. **ואת** – ואלא אלגֿוף ואלא אלכראעיב כֿצל פיל מא ובכֿר מוסה אלא אלכיביש אלמדבח סעידיה הוא קורבן ינקיביל בירצֿה הוא קדאם אללה כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 22. **ויקרב** – וקרב אלא כיביש תאני כיביש תכמיל וסנדו אהרון ובנינו אלא ידיהון עלא ראס אלכיביש: 23. **וישחט** – ודבח ואכֿד

נבלה. וכן **ב**. **ד**: פריסה – טרפה. 33. **למנה** – **בד**: לקיסם. **ג**: ליל קיסמיה או גֿוזוו.

ח

2. **סל** – טבק. כאמור לעיל, "טבק" עשוי מנצרים, ואינו מתאים לתרגום "מחבת", כפי שתרגם רס"ג (ראה לעיל בביאור ב 5), רס"ג תרגם כאן "סל" בערבית כמו בעברית. 6. **וירחץ אתם** – וכֿצל = וגסל. 7. **הכתנת** – וכן **ב**. ראה בפירוט אבישור 1989, עמ' 140–142. **ד**: בדניה. **ויחגר אתו באבנט** – וכן **ב**, בדומה לרס"ג שתרגם אבנט: זנאר. **המעיל** – אלקפטאן. על תרגום "מעיל" כ"כפתאן" בשמ"א יח 4, כד 4, שמ"ב יג 18, ראה אבישור 1995, עמ' 40. **ויחגר אתו בחשב האפד** – **ד**: וזנארו בסגֿיף אלבדניה. 23–24. **כהן** – את "בהן" הראשון תרגם אלנכון "ביהים", אך בהמשך תרגם "ביהין".

כד רַגְל֣וֹ הַיְמָנִ֑ית וַיַּקְרֵ֞ב אֶת־בְּנֵ֣י
אַהֲרֹ֗ן וַיִּתֵּ֨ן מֹשֶׁ֤ה מִן־הַדָּם֙ עַל־
תְּנ֤וּךְ אָזְנָם֙ הַיְמָנִ֔ית וְעַל־בֹּ֤הֶן
יָדָם֙ הַיְמָנִ֔ית וְעַל־בֹּ֥הֶן רַגְלָ֖ם
הַיְמָנִ֑ית וַיִּזְרֹ֨ק מֹשֶׁ֧ה אֶת־הַדָּ֛ם
כה עַל־הַמִּזְבֵּ֖חַ סָבִֽיב׃ וַיִּקַּ֞ח אֶת־
הַחֵ֣לֶב וְאֶת־הָֽאַלְיָה֮ וְאֶת־כָּל־
הַחֵלֶב֮ אֲשֶׁ֣ר עַל־הַקֶּרֶב֒ וְאֵ֨ת
יֹתֶ֣רֶת הַכָּבֵ֔ד וְאֶת־שְׁתֵּ֥י הַכְּלָיֹ֖ת
וְאֶת־חֶלְבְּהֶ֑ן וְאֵ֖ת שׁ֥וֹק הַיָּמִֽין׃
כו וּמִסַּ֨ל הַמַּצּ֜וֹת אֲשֶׁ֣ר ׀ לִפְנֵ֣י יְהוָ֗ה
לָ֠קַח חַלַּ֨ת מַצָּ֤ה אַחַת֙ וְֽחַלַּ֨ת
לֶ֥חֶם שֶׁ֛מֶן אַחַ֖ת וְרָקִ֣יק אֶחָ֑ד
וַיָּ֙שֶׂם֙ עַל־הַ֣חֲלָבִ֔ים וְעַ֖ל שׁ֥וֹק
כז הַיָּמִֽין׃ וַיִּתֵּ֣ן אֶת־הַכֹּ֔ל עַ֚ל כַּפֵּ֣י
אַהֲרֹ֔ן וְעַ֖ל כַּפֵּ֣י בָנָ֑יו וַיָּ֧נֶף אֹתָ֛ם
כח תְּנוּפָ֖ה לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ וַיִּקַּ֨ח מֹשֶׁ֜ה
אֹתָ֗ם מֵעַל֙ כַּפֵּיהֶ֔ם וַיַּקְטֵ֥ר
הַמִּזְבֵּ֖חָה עַל־הָעֹלָ֑ה מִלֻּאִ֥ים
הֵם֙ לְרֵ֣יחַ נִיחֹ֔חַ אִשֶּׁ֥ה ה֖וּא
כט לַיהוָֽה׃ וַיִּקַּ֤ח מֹשֶׁה֙ אֶת־הֶ֣חָזֶ֔ה
וַיְנִיפֵ֥הוּ תְנוּפָ֖ה לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה
מֵאֵ֣יל הַמִּלֻּאִ֗ים לְמֹשֶׁ֤ה הָיָה֙
לְמָנָ֔ה כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה אֶת־
שביעי ל מֹשֶֽׁה׃ וַיִּקַּ֨ח מֹשֶׁ֜ה מִשֶּׁ֣מֶן
הַמִּשְׁחָ֗ה וּמִן־הַדָּם֮ אֲשֶׁ֣ר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ֒ וַיַּ֤ז עַֽל־אַהֲרֹן֙ עַל־בְּגָדָ֔יו
וְעַל־בָּנָ֛יו וְעַל־בִּגְדֵ֥י בָנָ֖יו אִתּ֑וֹ
וַיְקַדֵּ֤שׁ אֶת־אַהֲרֹן֙ אֶת־בְּגָדָ֔יו
וְאֶת־בָּנָ֛יו וְאֶת־בִּגְדֵ֥י בָנָ֖יו אִתּֽוֹ׃

לא וַיֹּ֨אמֶר מֹשֶׁ֜ה אֶל־אַהֲרֹ֣ן וְאֶל־
בָּנָ֗יו בַּשְּׁל֣וּ אֶת־הַבָּשָׂר֮ פֶּ֣תַח
אֹ֣הֶל מוֹעֵד֒ וְשָׁם֙ תֹּאכְל֣וּ
אֹת֔וֹ וְאֶת־הַלֶּ֕חֶם אֲשֶׁ֖ר בְּסַ֣ל
הַמִּלֻּאִ֑ים כַּאֲשֶׁ֤ר צִוֵּ֙יתִי֙ לֵאמֹ֔ר
לב אַהֲרֹ֥ן וּבָנָ֖יו יֹאכְלֻֽהוּ׃ וְהַנּוֹתָ֥ר
בַּבָּשָׂ֖ר וּבַלָּ֑חֶם בָּאֵ֖שׁ תִּשְׂרֹֽפוּ׃
מפטיר לג וּמִפֶּ֜תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵ֗ד לֹ֤א תֵֽצְאוּ֙
שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים עַ֣ד י֔וֹם מְלֹ֖את יְמֵ֣י
מִלֻּאֵיכֶ֑ם כִּ֚י שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים יְמַלֵּ֖א
לד אֶת־יֶדְכֶֽם׃ כַּאֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה בַּיּ֣וֹם
הַזֶּ֑ה צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה לַעֲשֹׂ֖ת לְכַפֵּ֥ר
לה עֲלֵיכֶֽם׃ וּפֶתַח֩ אֹ֨הֶל מוֹעֵ֜ד
תֵּשְׁב֨וּ יוֹמָ֤ם וָלַ֙יְלָה֙ שִׁבְעַ֣ת
יָמִ֔ים וּשְׁמַרְתֶּ֛ם אֶת־מִשְׁמֶ֥רֶת
יְהוָ֖ה וְלֹ֣א תָמ֑וּתוּ כִּי־כֵ֖ן
לו צֻוֵּֽיתִי׃ וַיַּ֥עַשׂ אַהֲרֹ֖ן וּבָנָ֑יו אֵ֚ת
כָּל־הַדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה
בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃

שמיני ט א וַיְהִי֙ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁמִינִ֔י קָרָ֣א
מֹשֶׁ֔ה לְאַהֲרֹ֖ן וּלְבָנָ֑יו וּלְזִקְנֵ֖י
ב יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּ֣אמֶר אֶֽל־אַהֲרֹ֗ן קַח־
לְךָ֞ עֵ֧גֶל בֶּן־בָּקָ֛ר לְחַטָּ֖את וְאַ֣יִל
לְעֹלָ֖ה תְּמִימִ֑ם וְהַקְרֵ֖ב לִפְנֵ֥י
ג יְהוָֽה׃ וְאֶל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל תְּדַבֵּ֣ר
לֵאמֹ֑ר קְח֤וּ שְׂעִיר־עִזִּים֙
לְחַטָּ֔את וְעֵ֨גֶל וָכֶ֧בֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָ֛ה
ד תְּמִימִ֖ם לְעֹלָֽה׃ וְשׁ֨וֹר וָאַ֜יִל
לִשְׁלָמִ֗ים לִזְבֹּ֙חַ֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה
וּמִנְחָ֖ה בְּלוּלָ֣ה בַשָּׁ֑מֶן כִּ֚י הַיּ֔וֹם

ה יְהוָ֖ה נִרְאָ֥ה אֲלֵיכֶֽם׃ וַיִּקְח֗וּ
אֵ֚ת אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֣ה מֹשֶׁ֔ה אֶל־פְּנֵ֖י
אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וַיִּקְרְבוּ֙ כָּל־הָ֣עֵדָ֔ה
ו וַיַּֽעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ וַיֹּ֣אמֶר
מֹשֶׁ֔ה זֶ֧ה הַדָּבָ֛ר אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה
יְהוָ֖ה תַּעֲשׂ֑וּ וְיֵרָ֥א אֲלֵיכֶ֖ם כְּב֥וֹד
*ז יְהוָֽה׃ וַיֹּ֨אמֶר מֹשֶׁ֜ה אֶֽל־אַהֲרֹ֗ן
קְרַ֤ב אֶל־הַמִּזְבֵּ֙חַ֙ וַעֲשֵׂ֞ה אֶת־
חַטָּֽאתְךָ֙ וְאֶת־עֹ֣לָתֶ֔ךָ וְכַפֵּ֥ר
בַּֽעַדְךָ֖ וּבְעַ֣ד הָעָ֑ם וַעֲשֵׂ֞ה אֶת־
קָרְבַּ֤ן הָעָם֙ וְכַפֵּ֣ר בַּֽעֲדָ֔ם כַּאֲשֶׁ֖ר
ח צִוָּ֥ה יְהוָֽה׃ וַיִּקְרַ֥ב אַהֲרֹ֖ן אֶל־
הַמִּזְבֵּ֑חַ וַיִּשְׁחַ֛ט אֶת־עֵ֥גֶל
ט הַחַטָּ֖את אֲשֶׁר־לֽוֹ׃ וַ֠יַּקְרִבוּ בְּנֵ֨י
אַהֲרֹ֣ן אֶת־הַדָּם֮ אֵלָיו֒ וַיִּטְבֹּ֤ל
אֶצְבָּעוֹ֙ בַּדָּ֔ם וַיִּתֵּ֖ן עַל־קַרְנ֣וֹת
הַמִּזְבֵּ֑חַ וְאֶת־הַדָּ֣ם יָצַ֔ק אֶל־
י יְס֖וֹד הַמִּזְבֵּֽחַ׃ וְאֶת־הַחֵ֡לֶב
וְאֶת־הַכְּלָיֹת֩ וְאֶת־הַיֹּתֶ֨רֶת מִן־
הַכָּבֵד֙ מִן־הַֽחַטָּ֔את הִקְטִ֖יר
הַמִּזְבֵּ֑חָה כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה אֶת־
*יא מֹשֶֽׁה׃ וְאֶת־הַבָּשָׂ֖ר וְאֶת־הָע֑וֹר
שָׂרַ֣ף בָּאֵ֔שׁ מִח֖וּץ לַֽמַּחֲנֶֽה׃
יב וַיִּשְׁחַ֖ט אֶת־הָעֹלָ֑ה וַ֠יַּמְצִאוּ בְּנֵ֨י
אַהֲרֹ֤ן אֵלָיו֙ אֶת־הַדָּ֔ם וַיִּזְרְקֵ֥הוּ
יג עַל־הַמִּזְבֵּ֖חַ סָבִֽיב׃ וְאֶת־הָעֹלָ֗ה
הִמְצִ֧יאוּ אֵלָ֛יו לִנְתָחֶ֖יהָ וְאֶת־
הָרֹ֑אשׁ וַיַּקְטֵ֖ר עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃
יד וַיִּרְחַ֥ץ אֶת־הַקֶּ֖רֶב וְאֶת־
הַכְּרָעָ֑יִם וַיַּקְטֵ֥ר עַל־הָעֹלָ֖ה

מוסה מן דמו וג׳על עלא קרקוט אידין אהרון אלימין ועלא ביהים ידו אלימין ועלא ביהין רג׳לו אלימין: .24 **ויקרב** – וקרב אלא בנין אהרון וג׳על מוסה מן אלדם עלא קרקוט אידנהון אלימין ועלא ביהין ידיהון אלימין ועלא ביהים רג׳לון אלימין ורש מוסה אלא אלדם עלא אלמדבח מסתדיר: .25 **ויקח** – ואכ׳ד אלא אלשחם ואלא אללייה ואלא ג׳מיע שחם אלדי עלא אלג׳וף ואלא זאייד אלכיביד ואלכלוותין ואלא שחמהון ואלא סאק אלימין: .26 **ומסל** – ומן טבק אלפטיר אלדי קדאם אללה אכ׳ד ברזקת פטיר ואחיד וברזקת טועם זית וחדיה ורקקה וחדיה וג׳על עלא שחום ועלא סאק אלימין: .27 **ויתן** – וג׳על אלא אלכיל עלא כפוף אהרון ועלא כפוף בנינו וחרך ליהון תחריכה קדאם אללה: .28 **ויקח** – ואכ׳ד מוסה ליהון מן עלא כפופהון ובכ׳ר אלמדבח עלא סעידיה תכמיל הימא קורבן לינקיביל בירצ׳ה הוא קדאם אללה: .29 **ויקח** – ואכ׳ד מוסה אלא אלזור וחרכו תחריכה קדאם אללה מן כיביש תכמיל למוסה כאן ליל ג׳יזו כאלדי וצא אללה אלא מוסה: .30 **ויקח** – ואכ׳ד מוסה מן זית אלמסחה ומן אלדם אלדי עלא אלמדבח וראש עלא אהרון עלא אתייבו ועלא בנינו ועלא אתייב בנינו מעו וקדס אלא אהרון אלא אתייבו ואלא בנינו ואלא אתייב בנינו מעו: .31 **ויאמר** – וקאל מוסה אלא אהרון ואלא בנינו טביכו אלא אללחם באב כ׳ימית מיעאד ותם תאכלו אלו ואלא אלטועם אלדי פי טבק אלתכמיל כאלדי ואצית קאילא אהרון ובנינו יאכלו: .32 **והנותר** – ואל ביפצ׳ל פיל לחם ופיל אלטועם פיל נאר תחרקו: .33 **ומפתח** – ומן באב כ׳ימית מיעאד לם תכ׳רג׳ו סבע אייאם חיתא יום תכימול אייאם תכמילכון אין סבע אייאם יכמיל אלא וג׳יבכון: .34 **כאשר** – כאלדי ציניע פיל יום האדא וצא אללה ליתצנעו ליגפיר עליכון: .35 **ופתח** – ובאב כ׳ימית מיעאד תג׳לסו נהאר וליל סבע אייאם ותחפצ׳ו אלא מחפיצ׳ית אללה ולם תמותו אין כידא אתווצית: .36 **ויעש** – וציניע אהרון ובנינו אלא ג׳מיע אלכלאם אלדי וצא אללה פי יד מוסה:

ט

שמיני .1 **ויהי** – וכאן פי יום אלתאמין נדא מוסה לאהרון ולבנינו ולכ׳תייארית ישראיל: .2 **ויאמר** – וקאל אלא אהרון כ׳וד לך עיג׳יל פאלו בקר לדכוויה וכיביש לסעידיה כמלין וקריב קדאם אללה: .3 **ואל** – ואילא בנין ישראיל תכלים קאיילא כ׳ידו עתות מאעיז לדכוויה ועיג׳יל וכ׳רוף בנין סניה כמלין לסעידיה: .4 **ושור** – ותור וכיביש לל אסלאיים לידבחו קדאם אללה והדייה מלתותיה פיל זית אין אליום אללה אתג׳לא אליכון: .5 **ויקחו** – ואכ׳דו אלא אלדי וצא מוסה אלא קידאם כ׳ימית מיעאד וקירבו ג׳מיע ג׳ומעה ווקפו קדאם אללה: .6 **ויאמר** – וקאל מוסה האדא אלכלאם אלדי ווצא אללה תצנעו ויתג׳לא אליכון כראם אללה: .7 **ויאמר** – וקאל מוסה אלא אהרון קראב אלא אלמדבח וצנע אלא דכוותך ואלא סעידתך וגפיר ענאך ועאן אלקום וצנע אלא קרבן אלקום וגפיר ענהון כאלדי וצא אללה: .8 **ויקרב** – וקריב אהרון אלא אלמדבח ודבח אלא עיג׳יל דכוויה אלדי לו: .9 **ויקריבו** – וקרבו בנין אהרון אלא אלדם אליה וגטץ אצבעתו פיל דם וג׳על עלא קראני אלמדבח ואלא אלדם צכב אלא אסאס אלמדבח: .10 **ואת** – ואלא אלשחם ואלא אלכ׳יליה ואלא אלזאייד מן אלכיביד מן אלדכוויה בכ׳אר אלמדבח כאלדי ווצא אללה אלא מוסה: .11 **ואת** – ואלא אללחם ואלא אלג׳יליד חרק פיל נאר מן ברא למחאט: .12 **וישחט** – ודבח אלא אלסעידיה והייארו בנין אהרון אליה אלא אלדם וראשו עלא אלמדבח מסתדיר: .13 **ואת** – ואלא אלסעידיה הייארו אליה לשקפהא ואלא אלראס ובכ׳ר עלא אלמדבח: .14 **וירחץ** – וכ׳סל אלא אלג׳וף ואלא אלכראעיב ובכ׳ר עלא אלסעידיה

.33 **ימלא את ידכם** – ימלא את חובתכם, בדומה לתרגום רס״ג: תכמל ואג׳בכם (=ימלאו חובתכם), וראה דירנבורג 1893, עמ׳ 154. הביטוי ״למלא יד״ נמצא בשמות כט 9, 29, 33. ומשמעו ככל הנראה לתת בידי הכוהן דבר כלשהו המסמל קבלת התפקיד. ראה בפירוט בפירושים.

ט

.3 **שעיר** – עתות = עתוד. .4 **נראה** – התגלה אליכם, כת״א (מתגלי לכון). וכן להלן בפסוקים 6, 23. .9 **יצק** – צכב = סכב. .12 **וימצאו** – והכינו, קרוב לפירוש רש״י: לשון הושטה והזמנה, וכן בפסוקים 13, 18. .14 **וירחץ**



המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו – 2005